

FOTO CARL DE KEYZER

■ Uit Carl De Keyzers meesterwerk *God Inc.*. Fascinatie voor het religieuze is ook een vorm van bekrompen tunnelzicht.

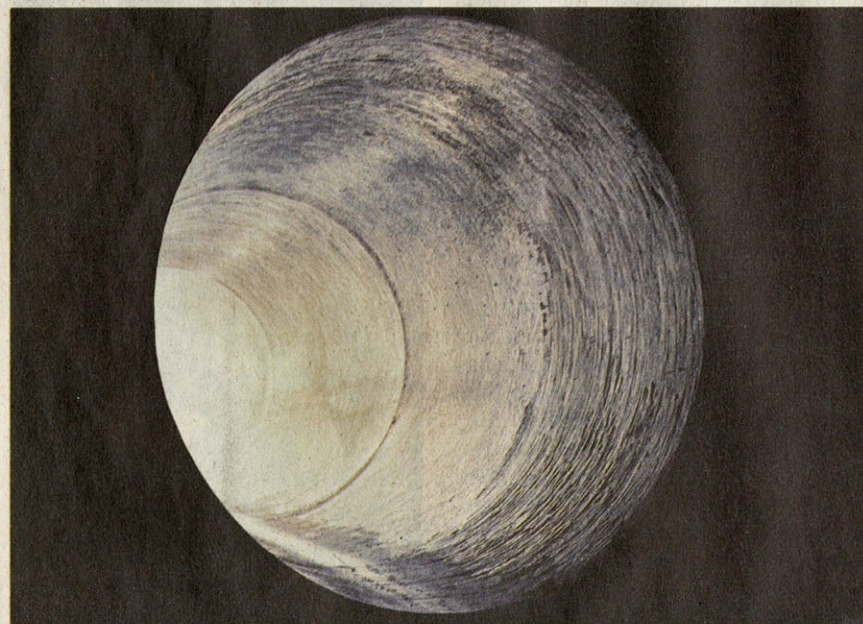

FOTO NAOYA HATAKEYAMA

■ Tunnels en riolen zijn het thema van de tentoonstelling *Tunnel Vision*. Deze foto is van Naoya Hatakeyama.

Antwerpen > Tunnel Vision & Carl De Keyzer in FotoMuseum

Een fijne middag in Café Tunnelzicht

De multimediale expo *Tunnel Vision* toont metrogangen en riolen, maar evengoed de enge blik van mensen geobsedeerd door beeldschermen of hersenschimmen. Nog in het FotoMuseum vertelt de retrospectieve van Carl De Keyzer eigenlijk niets anders: wie we kijkt, is gezien.

DOOR ERIC MIN

Tunnel Vision is geen klassieke fototentoonstelling. Naast uitvergroete afdrucken zijn er ook installaties en projecties die de bezoeker onderdompelen in tunnels, grotten, corridors en riolen. De fascinatie voor onze onderwereld is zo oud als de straat. In 1860 realiseerde fotopionier Nadar opnamen in de Parijse riolen, met belichtingstijden van twintig minuten. Grote poppen namen de plaats in van de arbeiders. De Belg Dandoy dook onder in de grotten van Han. De beklemmende tocht door de onderbuik van de samenleving was en is een levensgroot fantasma, dat door talloze kunstenaars in beeld werd gebracht. Het motief duikt al op bij Bosch, en het FotoMuseum heeft enkele hedendaagse artiesten samengebracht die ermee aan de slag gaan.

Andreas Magdanz registreerde gangen in een bunker, de Zwitsers Fischli en Weiss presenteren een *travelling* door de riolen die meer dan een uur duurt. Er zijn ondergrondse rivieren, trappenhuisen en een

lichtkegel die het troostende cliché over het licht aan het einde van de tunnel een nieuwe dimensie geeft. Cyprien Gaillard laat een spoorwegtunnel tergend traag vol- en leeglopen met witte rook. In een claustrofobische installatie van Bruce Nauman achtervolgt de bezoeker zichzelf.

Maar we krijgen ook opvallend veel portretten te zien, wat meteen een tweede betekenislaag aanboort: wie aan tunnelzicht lijdt, ziet slechts een klein stukje van de wereld. Lee Friedlander betrapte geconcentreerde mensen voor hun beeldscherm, Beate Geissler fotografeerde de hypnotische impact van videogames. Van Luc Delahaye zijn er anonieme passagiers in de metro. In hun opengesperde ogen lezen we de trance van de ondergrondse, de dodenrit naar het zwarte gat.

Rituelen en religie

Twee verdiepingen lager wacht de retro-

spectieve van Carl De Keyzer, België's trots bij het persagentschap Magnum en maker van grensverleggende fotoalbums over India, de (ex-)Sovjet-Unie, de VS en het oude Europa. Zijn werk is te zien op groot formaat, ogenschijnlijk achteloos in trosjes van een handvol beelden op de muren geschikt.

Het accent ligt op De Keyzers fascinatie voor rituelen en het religieuze, waar hij in 1992 zijn meesterwerk *God Inc.* aan heeft opgehangen, een verhaal over de burleske zelfkant van sekten en genootschappen. Hier zien we letterlijk waartoe tunnelzicht leidt: wie ronddobbert in eigen nat en de lijfgeur van het clubhuis opzoekt, wie waanverkiest boven nuance, zaait haat en verbittering. Sukkels die zich op een kruis laten nagelen, een kerkkor als een levende kerstboom, de ruige jongens van de Knights of Malta Motor Club en de vandelzwaaiers op de IJzerbedevaart zijn in hetzelfde bedje ziek.

Op een foto uit Weimar betrapte De Keyzer een man met een aktetas, op de rug gezien en met een bord voor zijn kop. Tunnelzicht is nefast voor de feestvreugde en slecht voor de volksgezondheid.

Tot 7/1 in het FotoMuseum Antwerpen, Waalse Kaai 47. Open van dinsdag tot zondag, van 10 tot 18 uur. Toegang 6 euro. Het *FotoMuseum Magazine* met een dossier over *Tunnel Vision* en een portfolio van Carl De Keyzer kost 10 euro.